

Stockholms stad
Stadshuset
105 35 Stockholm

Parter: HSB Bostadsrättsförening Älgö i Stockholm m.fl. ./ Stockholm stad
Målet gäller: detaljplan för del av fastigheten Hammarö 9 m.fl. i Stockholms stad

De bifogade handlingarna har kommit in till domstolen.

Vill ni lämna ett yttrande?

Ni får nu tillfälle att yttra er över det som står i handlingarna. Vill ni göra det ska yttrandet vara skriftligt och komma in till domstolen **senast den 1 juli 2022**.

När tiden har gått ut kan domstolen komma att avgöra målet, även om något svar inte kommit in.

När ni skickar in yttrandet

Skicka gärna in handlingar i målet med e-post, helst i PDF-format. Om ni vill skicka dem på ett säkert sätt kan ni göra det via www.domstol.se/kontaktformular. För handlingar som ska signeras, använd istället www.domstol.se/digitalhandling.

Uppge ert namn, målnummer P 8980-21 och det telefonnummer som ni kan nås på. Lämna också e-postadress, så att vi framöver kan skicka handlingar i målet via e-post.

Har ni frågor?

På webbplatsen finns information om domstolen och om handläggningen. Kontakta oss gärna vid frågor – ni når oss enklast per telefon 08-561 656 40.

Mikaela Sohlin

Bifogade handlingar: aktbilaga 2, 4, 8-13, 15, 19-20

Kommunstyrelsen
105 35 Stockholm

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 4

INKOM: 2021-12-13
MÅLNR: P 8980-21
AKTBIL: 2

TILL MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN I STOCKHOLM; ÖVERKLAGANDE

Överklagande av Stockholms stad, Kommunfullmäktiges beslut den
29 november 2021 med diarienummer Dp 2013-06730-54

Klagande

HSB Bostadsrättsförening Älgö i Stockholm
Org.nr. 702002-6535
Adress hos ombud

Ombud

Föreningsjurist Ida Jonsson
HSB Stockholm
112 84 Stockholm
Telefon 010 442 12 42
Epost ida.jonsson@hsb.se

Föreningsjurist Malin Alm Vagnér
HSB Stockholm
112 84 Stockholm
Telefon 010 442 10 94
Epost malin.vagner@hsb.se

Saken

Detaljplan för del av fastigheten Hammarö 9 m fl, vid
Nykroppagatan i stadsdelen Farsta

I egenskap av ombud för HSB Bostadsrättsförening Älgö i Stockholm, nedan
föreningen, får vi härmed överklaga Kommunfullmäktiges beslut den 29 november
2021 med diarienummer Dp 2013-06730-54.

HSB – där möjligheterna bor

Yrkanden

Föreningen överklagar Kommunfullmäktiges beslut och yrkar att mark- och miljödomstolen undanröjer beslutet och upphäver detaljplanen för del av fastigheten Hammarö 9 m.fl., vid Nykroppagatan i stadsdelen Farsta.

Grunder och omständigheter

Bakgrund

Stockholms stad, Kommunfullmäktige, nedan Staden, har den 29 november 2021 beslutat att anta detaljplan för del av fastigheten Hammarö 9 m.fl., vid Nykroppagatan i stadsdelen Farsta.

Föreningen är fastighetsägare till fastigheten Stockholm Älgö 1, vilken direkt gränsar till planområdet i den aktuella detaljplanen. Föreningens fastighet är belägen nordväst om planområdet, på Värmlandsvägen 279 – 343. Föreningen består av 31 lägenheter av radhustyp.

Även om föreningen inte är fastighetsägare inom planområdet så är föreningen särskilt berörd. I korthet påverkas föreningen genom att den nya byggnationen skulle innebära en förvanskning av den tidstypiska bebyggelsen från 50- och 60-talet som föreningens fastighet är en del av och att den nya bebyggelsen byggs alldeles för nära befintlig bebyggelse. Många av fastigheterna skuggbeläggs och grönytor tas bort i närområdet. Den befintliga gångtunneln som är en trygghet för äldre och barn i föreningen tas bort och antalet planerade parkeringsplatser innebär en kraftig reduktion. Slutligen kommer den nya bebyggelsen vid Nykroppagatan att synas från föreningens fastighet.

Föreningen har i samband med att detaljplanen varit föremål för samråd skriftligen yttrat sig och lämnat synpunkter på detaljplanen den 2 april 2018 samt den 6 november 2019. Föreningens synpunkter har inte blivit tillgodosedda av kommunen.

Syftet med den aktuella detaljplanen är, enligt planbeskrivningen, att komplettera området med ca 220 lägenheter i flerbostadshus varav 80 lägenheter enligt Stockholmshusprojektet. Vidare är syftet att omvandla Nykroppagatan till en stadsgata med bebyggelse nära gatan och en gatusektion som prioriterar gång- och cykeltrafik.

Stadens överväganden vid antagande av en ny detaljplan

Staden har i detaljplanearbetet att följa plan- och bygglagen, nedan PBL. Av PBL följer bland annat att Staden ska anpassa utformningen och placeringen av ny bebyggelse så att den är lämplig med hänsyn till stadsbilden, kulturvärden och intresset för en god helhetsverkan (anpassningskravet) och bebyggelse ska lokaliseras till mark där det är lämpligt bland annat med hänsyn till människors säkerhet och risken för olyckor (lämplighetskravet). Staden har i all sin verksamhet att förhålla sig till barnkonventionen och iaktta ett barnperspektiv och planläggning inte får ske på ett sådant sätt att det medför betydande olägenhet för omgivningen (omgivningskravet). Staden ska även tillse att lämpligt utrymme skapas för parkering och slutligen göra en intresseavvägning mellan enskilda och allmänna intressen.

HSB – där möjligheterna bor

Föreningen har identifierat ett antal brister i Stadens handläggning av aktuellt planärende. Dessa behandlas nedan.

Anpassningskravet

Av anpassningskravet i PBL 2 kap 6 § följer att Staden vid detaljplanering ska anpassa utformningen och placeringen så att den är lämplig med hänsyn till stadsbilden, kulturvärden och intresset för en god helhetsverkan. Den aktuella detaljplanen avser förtätning av det bostadsområde i anslutning till Farsta centrum som utgör en del av den s.k. ABC-staden. Anpassningskravet får en speciell innebörd när det är fråga om förtätning av just områden med bebyggelse som är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt. Nybyggnation i ett sådant område ska placeras och utformas på ett sådant sätt att dessa särskilda värden värnas.

Bedömningen av vad som utgör bebyggelse som är särskilt värdefull ska göras med utgångspunkt i PBL 8 kap 13 §. För att bestämmelserna ska kunna tillämpas behöver inte byggnaderna vara av byggnadsminnesklass. Ett tillräckligt motiv kan vara att de är representativa för tidigare samhälleliga eller estetiska ideal, eller att de ger en god uppfattning om tidigare sociala villkor för en viss samhällsgrupp.

Farsta centrum och de kringliggande bostadsområdena vid Nykroppagatan byggdes under slutet av 1950-talet och början av 1960-talet, i enlighet med Stockholms generalplan från 1954, som den första ABC-staden i söderort. Farsta centrum, i anslutning till den nyöppnade tunnelbanan, invigdes år 1960. Arkitekturen i området är mycket tidstypisk och speglar det ideal som var rådande vid tiden. Tanken var att den moderna familjen skulle bo, arbeta och tillbringa sin fritid i de så kallade ABC-städerna. I centrum byggdes 16 våningar höga punkthus. En något lägre bostadsbebyggelse tar vid ju längre ut från centrum man rör sig och området kantas av en vidsträckt radhusbebyggelse. Vid tiden för byggandet av Farsta var projektet mycket uppmärksammat, såväl i Sverige som internationellt.¹ Det område som är föremål för den aktuella detaljplanen ligger i direkt anslutning till centrumkärnan i denna ikoniska ABC-stad.

Fastigheterna i området kring den nya detaljplanen är gulmarkerade på stadsmuseets klassificeringskarta, vilket betyder att byggnationen utpekats som ”av positiv betydelse för stadsbilden och/eller av visst kulturhistoriskt värde”. Stadsmuseum beskriver de klassificerade byggnaderna som att de alla utgör en viktig del av det gemensamma kulturarvet. Byggnaderna berättar om det Stockholm som har varit och är ofta exempel på god stadsplanering. Området kring Farsta centrum finns även upptaget i Stockholms stads strategi ”Varsam utveckling av småhus- och villaområden”². Bebyggelsen i anslutning till planområdet beskrivs som en av de ”tunnelbanestäder” som har en kulturhistoriskt värdefull miljö.

¹ Stockholms stadsmuseum, 1998, Utgiven av Stockholms stadsmuseum, Stockholms lokaltrafil. Kulturhuvudstadsåret Stockholm 98, <https://stockholmskallan.stockholm.se/post/29830>

² Stockholms stad, 2020, sida 57 ff. Utgiven av Stockholms stad, https://vaxer.stockholm/contentassets/7de73e613a654b0e964e2515ad396851/varsam-utveckling-av-smahus--och-villaomraden-strategi-med-vagledningar_juni-2021_-ta.pdf

HSB – där möjligheterna bor

Föreningen motsätter sig inte alla former av förtätning i området. Men den nya detaljplanen har som uttryckligt syfte att ändra gatubilden vid Nykroppagatan till en stadsgata enligt dagens ideal. Den nya bebyggelsen får ett kraftigt avvikande arkitektoniskt uttryck och den låga bebyggelsen i utkanten av ABC-staden trängs undan till förmån för höga flerfamiljshus. Idag utgör korsningen Nykroppagatan och Forshagagatan en klar skiljelinje mellan flerfamiljshus och ett vida radhusområde i väst som sträcker sig ända till Hökarängen. Denna skiljelinje suddas, genom den nya detaljplanen, helt ut.

Genomförande av den aktuella detaljplanen skulle inte bara innebära en förtätning av bostadsområdet kring Nykroppagatan, det skulle även innebära en kraftig förändring av områdets karaktär och uttryck. Det skulle innebära att stora delar av den värdefulla kulturhistoriska bebyggelsen i området täcks för och inte längre blir synlig för förbipasserande. Det skulle innebära att den insprängda grönskan som finns i området idag reduceras. Det skulle innebära en förvanskning av stadsbilden, från den skyddsvärda och tidstypiska stadsbild som präglar området idag till en stadsgata enligt dagens standard. Detaljplanen innebär en radikal förändring av den arkitektoniska karaktären som präglar området och ett stort ingrepp på arkitekturhistorien kring en av våra mest tidstypiska och kulturhistoriska ABC-städer.

Staden har i detaljplanen underlåtit att tillse att den nya bebyggelsen anpassas och placeras på ett sätt som tillgodoser anpassningskravet i PBL.

Omgivningskravet

Av omgivningskravet i PBL 2 kap. 9 § framgår att planläggning inte får ske på ett sådant sätt att det medför betydande olägenhet för omgivningen. Betydande olägenhet för omgivningen kan bland annat bestå i försämrade sikt och ljusförhållanden för angränsande fastighet.

Den aktuella detaljplanen innebär bebyggelse längs med Nykroppagatan och Ölmevägen. Nykroppagatan flyttas söder ut och bebyggelsen placeras mellan befintlig bebyggelse och gatan.

Den nya bebyggelsen kommer att ta i anspråk ytor som idag är grönytor som avgränsar det lågbebyggda radhusområdet i väst och nordväst om Nykroppagatan från gatumiljön. De befintliga boende i detta område kommer att drabbas av en avsevärd integritetskränkande insyn, försämrade utemiljö och en besvärande skuggbildning.

Flerbostadshusen norr om Nykroppagatan kommer helt att avskärmas från gatan genom högre bebyggelse framför. Även i detta område försvinner skogsdungar och avstånden mellan husen blir små. Insynen mellan lägenheterna i den nya bebyggelsen och den befintliga bebyggelsen förväntas bli påtaglig.

Samtliga nya bebyggelse placeras mycket närmre befintlig bebyggelse än det avstånd som råder mellan befintlig bebyggelse idag, vilket innebär en negativ påverkan på såväl rådande boendeförhållanden som områdets karaktär.

Den aktuella detaljplanen skulle även innebära avsevärd skuggning av befintliga bostäder. Det är anmärkningsvärt att urvalet av de solstudier som presenteras enbart

avser två dagar per år: vårdagjämning samt midsommar. De ljusförhållanden som råder vid vårdagjämning är likvärdiga med de ljusförhållanden som råder vid höstdagjämning, därutöver är vintern däremellan betydligt mörkare och solen står lägre vilket resulterar i större skuggbildning. Solstudierna som bilagts till planhandlingarna visar således årets bästa ljusförhållanden (midsommar) samt medelgoda ljushållanden (vårdagjämning) men inga dagar då ljusförhållandena är sämre. Av solstudierna kan dock utläsas att skuggning av befintliga bostäder kommer ske större delen av eftermiddagen under vinterhalvåret i kv. Hammarö och av hus 1 i kv. Lagnö/Svartlöga. På morgonen under vinterhalvåret kommer kraftig skuggning ske av hus 2-3 i kv. Lagnö/Svartlöga. I kv. Dillö väntas skuggning ske av bostäder såväl på morgonen som på eftermiddagen under vinterhalvåret.

Slutligen tas parkeringsyta i anspråk i bostadsområdet närmast Farsta centrum för uppförande av hög bebyggelse. Även i detta område väntas insynen mellan lägenheterna i den nya och befintliga bebyggelsen bli påtaglig.

Insynen respektive skuggningen innebär, så väl var för sig som sammanlagt, en betydande olägenhet för boende i befintliga byggnader inom området.

Lämplighetskravet och barnperspektiv

Lämplighetskravet som finns uttryckt i PBL 2 kap. 4-5 §§ innebär bland annat att bebyggelse ska lokaliseras till mark där det är lämpligt med hänsyn till människors hälsa och säkerhet samt risken för olyckor. Vidare är Barnkonventionen svensk lag sedan den 1 januari 2020 och barnperspektivet ska beaktas i all myndighetsutövning.

Hur Staden planerar, utformar och förvaltar den byggda miljön har stor betydelse för barns och ungas livsmiljöer. Fokus på arbetet med barns rättigheter i fysisk planering och stadsutveckling ska prioriteras. Barn har rätt till sin plats i samhället, men utrymmet för barn i stadsmiljön krymper. Förtätningen av offentliga platser och miljöer slår extra hårt mot barn och unga då det leder till mindre ytor och sämre förutsättningar för fysisk aktivitet och minskad rörelseglädje. En stor del av den miljö som barn vistas i har hög trafikintensitet och därför är det viktigt att utforma säkra och trygga trafikmiljöer.³

Staden har i planbeskrivningen konstaterat att planen bedöms ha begränsade konsekvenser, varken positiva eller negativa, för barn. Den nya detaljplanen för Hammarö 9 m.fl. innebär en trafikintensifiering av Nykroppagatan genom att ca 220 nya bostäder tillskapas i området, kombinerat med att den idag befintliga gångtunneln under Nykroppagatan tas bort. Den nya trafiksituationen innebär att alla som bor i bostadsområdena norr och nordväst om Nykroppagatan i framtiden kommer att behöva korsa den hårt trafikerade gatan. Speciellt drabbas de förskole- och fritidsgrupper som använder tunneln nästan dagligdags samt de många äldre som bor i området. Staden menar att goda alternativ till gångtunneln säkerställs i form av övergångsställen och generösa ytor för gång- och cykeltrafik.

³ Barnkonventionen i fysisk planering och stadsutveckling, 2020, Utgiven av Boverket, <https://www.boverket.se/globalassets/publikationer/dokument/2020/barnkonventionen-i-fysisk-planering-och-stadsutveckling.pdf>

HSB – där möjligheterna bor

En gångtunnel, jämfört med övergångsställen, måste under alla omständigheter anses vara en betydligt tryggare trafiklösning för barn. Övergångsställen kan inte anses utgöra ett gott alternativ ur barn- och trafiksäkerhetssynpunkt. Denna uppfattning har även staden delat när staden i sin budget 2021 beslutade att investera medel i att rusta upp befintliga gång- och cykeltunnlar.

Staden har i detaljplanen inte tillgodosett lämplighetskravet och barnperspektivet genom att tillgodose barns behov av säkra vägar till skola och rekreationsmiljöer.

Parkering

Staden har att i enlighet med PBL 8 kap 9 § st. 1 p. 4 att ordna lämpligt utrymme för parkering, lastning och lossning av fordon inom de områden som ska bebyggas.

Enligt detaljplanen ska området kompletteras med ca 220 lägenheter. Parkeringstalet för bil är satt till 0,45 platser per lägenhet med tillägg om 10 % för besöksparkering, dvs. sammanlagt 0,495 platser per lägenhet inklusive besöksparkering. För de ca 220 lägenheterna innebär det ett totalt parkeringsantal om 108,9 platser. Byggaktörerna har dock möjlighet att sänka parkeringsantalet för sin fastighet mellan 10 och 25 % om mobilitetsåtgärder genomförs. Mobilitetsåtgärder exemplifieras i "Riktlinjer för projektspecifika och Gröna parkeringstal i Stockholm för bilparkering" som startpaket till inflyttade med SL-kort, bilpoolmedlemskap, lastcykelpool m.m. Av detaljplanen framgår att samtliga byggaktörer avser att sänka parkeringstalet genom mobilitetsåtgärder, dock utan specificering av vilka mobilitetsåtgärder som ska genomföras, och att parkeringstal inklusive besöksparkering blir 0,43 platser per lägenhet för nybyggnation inom kv. Dillö, 0,37 platser per lägenhet för nybyggnation inom kv. Hammarö och 0,27 platser per lägenhet för nybyggnation inom kv. Svartlöga och Lagnö. Det sänkta parkeringstalet för detaljplaneområdet innebär således ett parkeringstal om totalt 77 platser. Av dessa 77 platser avses dock 26 platser att ordnas genom parkeringsköp av befintliga platser inom området. Detta innebär att endast 51 parkeringsplatser kommer att tillskapas för de ca 220 lägenheter som ska byggas, motsvarande ett parkeringstal om 0,23 platser per lägenhet. Den kalkyl som Staden använt för krav om parkeringstal för planområdet är komplicerad och föranleder orimligt låga parkeringstal för nybyggnationen.

Staden lät utföra en parkeringsstudie vid Nykroppagatan i oktober 2015. I studien konstaterades att det finns 74 parkeringsplatser längs med Nykroppagatan och att dessa till största del nyttjas av boende inom området. Studien konstaterade även att fler bilar stod parkerade än de befintliga platserna. Även föreningen har vid flera tillfällen räknat antalet parkerade bilar och konstaterat att antalet bilar uppgått till så många som 115 stycken.

De 74 parkeringsplatserna som finns längs Nykroppagatan idag tas genom detaljplanen bort. Av detaljplanen framgår inte att några nya gatuparkeringar kommer att tillskapas längs med Nykroppagatan. Befintliga boende inom området får inte heller del av de mobilitetsåtgärder som tillskapas. Därtill tillkommer ett parkeringsbehov för de tillkommande ca 220 lägenheterna, vilket inte tillgodoses till fyllest då endast 51 platser tillskapas utan möjlighet till gatuparkering. Staden har således inte beaktat befintliga

boendes behov av parkering i detaljplanen eller undersökt vilken påverkan borttagande av gatuparkering kommer att innebära för befintliga boende inom området.

Av detaljplanen framgår att även befintlig gatuparkering längs Forshagagatan, mellan Nykroppagatan och Karlskogagatan, utgår. Av parkeringsstudien framgår att det längs den sträckan rör sig om 17 parkeringsplatser. Vidare framgår av parkeringsstudien att det inte finns någon ordnad besöksparkering inom tomtmarksparkeringen inom området. Besökare till befintliga boende inom området är således hänvisade till gatuparkering vilken efter genomförande av detaljplanen kommer att saknas längs Nykroppagatan och ovan angiven del av Forshagagatan. Staden har således inte heller beaktat behov av besöksparkering för befintliga boende inom området.

Syftet med "Riktlinjer för projektspecifika och Gröna parkeringstal i Stockholm för bilparkering" är att säkerställa att rätt antal parkeringar allokeras på tomtmark för nytillkommande bebyggelse. Utöver att Staden inte har fullgjort sina krav på utredningen av parkeringsbehovet inom området har Staden inte heller säkerställt rätt antal parkeringsplatser för befintliga eller tillkommande boende inom området. Stadens riktlinjer behandlar endast tillkommande boende utan hänsyn till befintliga boende inom området och synes inte vara adekvat för aktuell detaljplan som avser nybyggnation inom ett befintligt bostadsområde. Noteras kan även att riktlinjerna innehåller 9 år gammal statistik på antal befintliga bilar inom Staden och således inte är baserad på aktuella förutsättningar med dagens ökade bilägande och bilanvändande. Även parkeringsstudien är 6 år gammal och motsvarar inte dagens förutsättningar.

I arbetet med detaljplanen⁴ har Staden konstaterat att det finns en risk för brist på parkeringar när befintliga kantstensparkeringar tas bort och att den nya bebyggelsen har ett lågt parkeringstal. Staden har i sitt ställningstagande avseende parkering bedömt att behovet av parkeringsplatser på Stadens gator inte kommer att öka med den exploatering som detaljplanen innebär då varje ny fastighet ska omhänderta sitt eget parkeringsbehov samt parkeringsbehov för besökare. Staden har således inte beaktat det faktum att befintlig gatuparkering längs Nykroppagatan och del av Forshagagatan, som nyttjas av befintliga boenden inom området, försvinner och att dessa ej ersätts på något sätt. Vidare gör Staden en feltolkning av parkeringsutredningen från 2015 då Staden menar att gatuparkeringen dagtid är infartsparkering. I utredningen anges uttryckligen att infartsparkering bedöms ha liten omfattning längs Nykroppagatan. Vidare anges att fler fordon parkerat längs Nykroppagatan under hela dygnet än vad gatuparkeringen beräknas rymma samt att ca hälften av de 77 parkerade fordonen med säkerhet tillhörde boende inom området. I samrådsredogörelsen anger Staden vidare att möjligheterna att tillskapa fler parkeringsplatser längs Nykroppagatan samt att använda angöringsytor för boendeparkering nattetid ska ses över, något som uteblivit i detaljplanen.

Sammantaget kan Staden inte anses ha fullgjort sin skyldighet att tillgodose lämpligt utrymme för parkering i den aktuella detaljplanen.

⁴ Se sida 12-14 i samrådsredogörelsen

Intresseavvägning och hänsynsbedömning

Vid planläggning ska både enskilda och allmänna intressen beaktas enligt PBL 2 kap. 1 §. Planbeskrivningen ska bl.a. innehålla en redovisning av planeringsförutsättningarna enligt PBL 4 kap. 33 §. En detaljplan ska vara utformad med skälig hänsyn till befintliga bebyggelse-, äganderäts- och fastighetsförhållanden enligt PBL 4 kap. 36 § första stycket. Kommunerna ska i varje enskilt planärende göra unika avvägningar mellan motstående intressen.

Staden har i sin planbeskrivning⁵ anfört att man identifierat en intressekonflikt mellan nya och befintliga boende samt att flera sakägare och övriga boende framfört att man är oroad för insyn och skuggning. Staden skriver att bebyggelsen har placerats för att minimera påverkan och att konsekvenserna bedöms vara rimliga för boende i en växande stad. Staden beskriver dock inte hur man har beslutat om den aktuella placeringen och vilka alternativ som har beaktats. Staden preciserar inte heller hur många av de befintliga bostäderna som kommer att drabbas av skuggning och insyn eller i vilken omfattning detta kommer att ske.

Staden har inte heller beskrivit intresseavvägningen i övrigt. Den nya bebyggelsen har många fler och långtgående konsekvenser för området. Bland annat trafik- och parkeringssituationen kommer att påverka den befintliga bebyggelsen och sakägarna. Även den ändrade stadsbilden och förtätningen som sådan kommer givetvis att påverka bebyggelsen och sakägarna i området. Slutligen innebär genomföra av detaljplanen att gammal och skyddsvärd grönska och träd måste avverkas, något de befintliga boende i området värnar.

I samrådsredogörelsen⁶ i ärendet har Staden beskrivit att det har gjorts en intresseavvägning. Det framgår dock inte heller här vilka intressen som har vägts in, vilken vikt varje enskilt och allmänt intresse har tillmätts eller hur Staden har landat i de slutsatser som dragits kring vilka justeringar som ska göras. Staden konstaterar enbart att deras slutsatser utgör ”en lämplig avvägning mellan olika intressen”. Slutsatserna i detaljplanehandlingarna saknar helt motivering.

De boende i omgivningen kan inte anses ha haft anledning att förvänta sig en ny bebyggelse i området av det slag och omfattning som återfinns i detaljplanen. Den nya bebyggelsen är mycket omfattande i ett redan förhållandevis tätbebyggt område. De ytor som tagits i anspråk utgör idag gatumark och mindre skogsdungar. Enbart genom att flytta den befintliga vägen och helt ändra dragning av gång- och cykelvägar har Staden kunnat tillskapa de ytor som krävs för att få plats med de hus som nu avses byggas. Det finns inget i området som föranlett att de boende borde ha förväntat sig att ytterligare ca 220 nya bostäder skulle tillskapas på dessa små ytor.

Staden har en omfattande utredningsskyldighet vad gäller skälig hänsyn enligt PBL 4 kap. 36 §. Utredningen till detaljplanen kan inte anses ge stöd för att detaljplanen har utformats med skälig hänsyn till befintliga förhållanden. Staden har i sin utredning inte beskrivit vilka enskilda och allmänna intressen som har vägts mot varandra eller hur

⁵ Se sida 42 i planbeskrivningen

⁶ Se sida 13-14 i samrådsredogörelsen

HSB – där möjligheterna bor

utfallet av en sådan avvägning blivit. Utredningsbristerna innebär att Staden inte har tagit skälig hänsyn till befintliga förhållanden.

Slutsats

Mot bakgrund av de betydande bristerna i utredningen och de olägenheter som genomförandet av detaljplanen skulle innebära för omgivningen bör Stockholms stads beslut om antagande av detaljplan för del av fastigheten Hammarö 9 m fl, vid Nykroppsgatan i stadsdelen Farsta upphävas.

Den fortsatta handläggningen i ärendet

Föreningen hemställer om att mark- och miljödomstolen ska vidta syn på platsen.

Vänligen återsänd fullmakt i original efter påsyn.

Stockholm, dag som ovan

HSB Stockholm

Malin Alm Vagnér
Föreningsjurist

Ida Jonsson
Föreningsjurist

ABRAHAMSSON SONER

Advokat Mikael Abrahamsson
Advokat Martin Soner
Advokat Christer Abrahamsson
Advokat Mikaela Fredriksson
Jur.kand. Gustav Ahlbäck
Sekreterare Ingela Magnusson

2021-12-09

NACKA TINGSRÄTT

Ink. 2021-12-13

Akt. P 8980-21

Aktbil. 4

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 4

INKOM: 2021-12-13
MÅLNR: P 8980-21
AKTBIL: 4

Genom
Kommunstyrelsen
105 35 Stockholm
Via post och email:
kommunstyrelsen@stockholm.se
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se

Överklagande

Klagande

Markus Abrahamsson och Victoria Sundström Abrahamsson
Värmlandsvägen 498, 123 48 Stockholm

Ombud

Advokat Christer Abrahamsson, Advokaterna Abrahamsson Soner,
Bråddgatan 14, 602 22 Norrköping
Email: christer@chriab.se
Tfn: 0708 899 669

Motpart

Kommunstyrelsen Stockholm, Stadsbyggnadskontoret
103 35 Stockholm

Beslut mot vilket talan förs

Stockholms kommunfullmäktiges beslut 2021-11-29, infogat nedan;

§ 14

Detaljplan för del av fastigheten Hammarö 9 m.fl. vid
Nykroppagatan i stadsdelen Farsta (220 bostäder), DP
2013-06730-54
Framställan från stadsbyggnadsnämnden
KS 2019/1945

Beslut

Detaljplan för del av fastigheten Hammarö 9 m.fl. i
stadsdelen Farsta (220 bostäder), DP 2013-06730-54, antas.

Advokaterna Abrahamsson i Norrköping AB Org nr 556598-9562 | Momsreg.nr SE556598956201

Bråddgatan 14, 602 22 Norrköping | Tel 011-181960 | Fax 011-104963 | info@advabrahamsson.se

www.advabrahamsson.se | BG Arvode 5580-6202 | BG Klientmedel 5580-6160 | Innehar F-skattsedel

Mikael 070-584 68 11 | Martin 037-523 57 77 | Christer 070-889 96 69 | Mikaela 070-332 63 57 | Gustav 073-144 45 53

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller detaljplan för del av fastigheten Hammarö 9 m.fl. vid Nykroppagatan i stadsdelen Farsta (220 bostäder), DP 2013-06730-54.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

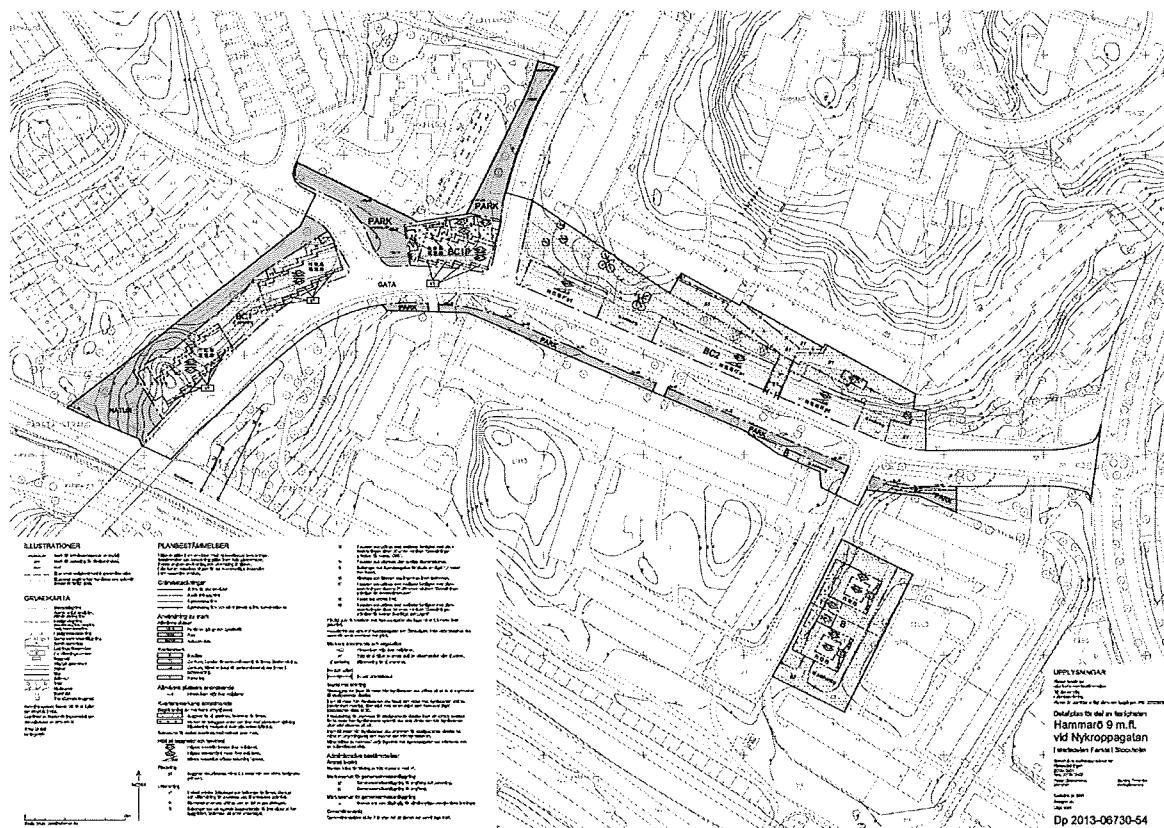
Yrkande

Klagandena yrkar att Mark – och miljödomstolen (rätten) ändrar det överklagade beslutet i enlighet med de förslag till ändringar som klagandena framförde till motparten i skrivelse 2019-10-27, infogade nedan;

1. Föreslagen byggnation N om Nykroppagatan, mellan Värmlandsvägen och Forshagagatan, måste ges en lägre byggnadshöjd, för att bilda en naturlig övergång mellan de högre byggnaderna närmare centrum och den lågbebyggelse som dominerar omgivningen runt planområdet. Därigenom minskar olägenheten för befintliga fastigheter i området.
2. Huskropparna SO om kvarteret Lagnö, d v s NV om Nykroppagatan, bör flyttas till markområdet SO om sistnämnda gata. Av utredningen framgår att planförfattaren bedömt värdet av vegetationsområdena NV och SO om Nykroppagatan som likvärdiga. Planförslaget medför att ett av de båda vegetationsområdena måste offras. Planens byggnadsplacering medför både förlust av ett värdefullt vegetationsområde NV om Nykroppagatan och en oacceptabel förstörelse av där boendes boendemiljö. En flyttning av nämnda huskroppar till andra sidan Nykroppagatan medför endast ianspråktagande av ett vegetationsområde, utan förstörelse av de närboendes boendemiljö. Då en flyttning av nämnda huskroppar till området SO om Nykroppagatan endast medför fördelar, bör planen ändras i denna del.
3. Om det bedöms nödvändigt att både förstöra den vegetation som finns NV om Nykroppagatan och dessutom negativt påverka de boendes boendemiljö, måste byggnadernas byggnadshöjd begränsas till en byggnadshöjd som högst motsvarar byggnadshöjden på byggnaderna på fastigheterna Lagnö 2 – 8. Genom att byggnaderna avses att uppföras på höjden av en slänt kommer skadeverkningarna, trots en sänkning av byggnadshöjden, att bli betydande för sistnämnda fastigheter.

Aktuell plankarta

Plankarta visande aktuell del av planområdet infogas nedan;

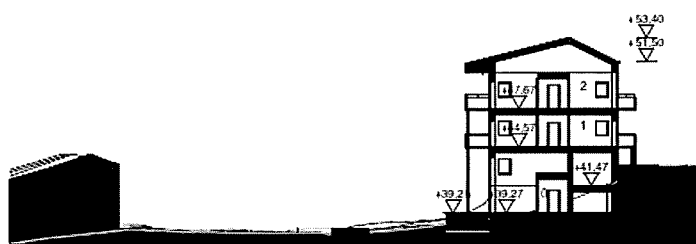

Skäl för ändringsyrkandena

Klagandena har in skrivelser till motparten, dels 2018-03-27, dels 2019-10-27, framfört kritik mot planförslaget. Motparten har till liten del beaktat framförda synpunkter. Dock kan konstaterats att man inte, i erforderlig utsträckning, tagit hänsyn till den i planområdet befintliga lågbebyggelsen och de allvariga olägenheter planen medför för de där boende.

Klagandena åberopar till stöd för sitt överklagande innehållet i ovan nämnda skrivelser och till dessa hörande bilagor. Därutöver åberopas följande.

Felaktigt visade höjdskillnader

Sektion som visar den västra byggnadens relation till befintlig bebyggelse (Lagnö 5). In Praise of Shadows Arkitektur AB

I ovan redovisad sektionsritning anges takhöjden för den beslutade höghusbebyggelsen till + 53,40. I plankartan ovan anges samma höjd till +54,90. Höghusbebyggelsen kommer sålunda att bli 1,5 m högre än vad man valt att redovisa i nämnda sektionsritning.

Trots begäran därom har man underlåtit att redovisa takhöjden på den befintliga lågbebyggelsen. Sektionsritningen i sig visar dock, att man vid fastställande av de nytillkomna byggnadernas höjd inte har tagit hänsyn till den befintliga låghusbebyggelsen.

Dessa brister i utredningen gör det nödvändigt att rätten förrättar syn på fastigheterna Lagnö 2 – 8 och därvid ger fastighetsägarna möjlighet att på plats klargöra de oacceptabla följder som planen i nuvarande utformning får för dem.

Översvämningar

Den utredning rörande markavvattnings som ligger till grund för planen synes grundas på historiska data. Klimatförändringarna har helt ändrat förutsättningarna för behovet av markavvattnings. Under år 2021 drabbades Lagnöfastigheterna av svåra översvämningar i källarvåningarna i samband med skyfall. En utredning baserad på aktuella och framtida nederbörds- och avvattningsförhållanden bör göras.

Åberopade handlingar

Klagandena åberopar till stöd för sin talan följande till motparten ingivna handlingar;

1. Yttrande 2018-03-27 med 6 tillhörande bilagor,
2. Yttrande 2019-10-17 vilket bifogas denna inlägga, bil 1.

Hemställan om syn på platsen

Klagandena hemställer om att rätten förrättar syn på platsen, mellan fastigheterna Lagnö 2 – 8 och den beslutade höghusbebyggelsen öster därom, och därvid bereder klagandena möjlighet att muntligen utveckla de olägenheter som höghusbebyggelsen kommer att medföra för dem.

Åby som ovan

Christer Abrahamsson
christer@chriab.se

Bilaga: Ombudsfullmakt, vilken även inges i original per post
Skrivelse till motparten 2029-10-27, bil 1.

2019-10-27

ABRAHAMSSON SONER

Advokat Mikael Abrahamsson
Advokat Martin Soner
Advokat Christer Abrahamsson
Jur.kand. Mikaela Fredriksson
Sekreterare Ingela Magnusson

Stockholms stadsbyggnadskontor
Registraturen
Box 8314
104 20 Stockholm

Via email:
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se

Yttrande rörande förslag till detaljplan för Hammarö 9 m fl vid Nykroppagatan, Farsta

Dnr 2013-06730

I egenskap av ombud för Markus Abrahamsson och Victoria Sundström Abrahamsson, Värmlandsvägen 498, 123 48 Stockholm, lagfarna ägare till fastigheten Lagnö 4, samt på uppdrag av övriga, i separata anslutningsyttranden angivna, fastighetsägare, nedan gemensamt kallade **klagandena**, inkommer jag med ett nytt yttrande innehållande mina uppdragsgivares synpunkter på ovan rubricerade planförslag daterat 2019-10-01.

Jag hänvisar till den ombudsfullmakt som ingavs i samband med tidigare 2018-03-27 avgivet yttrande. Nu avgivet yttrande baseras till stora delar på sistnämnda yttrande.

Bakgrund

Kvarteret Lagnö är beläget NV om den del av Nykroppagatan som enligt planförslaget skall förses med höghusbebyggelse. I kvarteret finns uteslutande låghusbebyggelse, med tillhörande trädgårdar, vilken på ett väl avgränsat sätt från övrig bebyggelse i Farsta, bidrar till en harmonisk samhällsbild och ett väl fungerande samhälle.

I kvarteret Lagnö bor hårt arbetande människor som uppskattar fria ytor med begränsad insyn från höghusbebyggelse och som varit beredda att, genom stora ekonomiska uppoffringar, skaffa sig och sina familjer denna typ av boende.

Nu föreslagen detaljplan är ägnad att i väsentliga avseenden beröva dessa fastighetsägare de boendevärden de betalat ansevärt belopp för att få. Planförslaget utgör ett flagrant övergrepp mot dessa fastighetsägare och kommer att urholka själva konceptet med att bo i radhus.

De boende i området har sökt sig från trångboddheten i storstaden, för att till för dem stora kostnader få rymd, grönska, viss avskildhet och närhet till naturen.

Såvitt framgår av tillgängliga handlingar i ärendet synes respekten för dessa fastighetsägares värden och behov inte ha beaktats i den utsträckning som gällande svensk rätt och EU-lagstiftning ger uttryck för.

Advokaterna Abrahamsson i Norrköping AB Org nr 556598-9562 | Momsreg.nr SE556598956201

Bråddgatan 14, 602 22 Norrköping | Tel 011-181960 | Fax 011-104963 | info@advabrahamsson.se

www.advabrahamsson.se | BG Arvode 5580-6202 | BG Klientmedel 5580-6160 | Innehar F-skattsedel

Mikael 070-584 68 11 | Martin 037-523 57 77 | Christer 070-889 96 69 | Mikaela 070-332 63 57

Konsekvensutredning rörande planens påverkan på befintlig bebyggelse samt, där boende familjer, synes huvudsakligen saknas. Det synes nödvändigt att en dylik konsekvensutredning utförs och publiceras inom ramen för planförslaget.

Synpunkter – förslag på ändringar

1. Föreslagen byggnation N om Nykroppagatan, mellan Värmlandsvägen och Forshagagatan, måste ges en lägre byggnadshöjd, för att bilda en naturlig övergång mellan de högre byggnaderna närmare centrum och den lågbebyggelse som dominerar omgivningen runt planområdet. Därigenom minskar olägenheten för befintliga fastigheter i området.
2. Huskropparna SO om kvarteret Lagnö, d v s NV om Nykroppagatan, bör flyttas till markområdet SO om sistnämnda gata. Av utredningen framgår att planförfattaren bedömt värdet av vegetationsområdena NV och SO om Nykroppagatan som likvärdiga. Planförslaget medför att ett av de båda vegetationsområdena måste offras. Planens byggnadsplacering medför både förlust av ett värdefullt vegetationsområde NV om Nykroppagatan och en oacceptabel förstörelse av där boendes boendemiljö. En flyttning av nämnda huskroppar till andra sidan Nykroppagatan medför endast ianspråktagande av ett vegetationsområde, utan förstörelse av de närboendes boendemiljö. Då en flyttning av nämnda huskroppar till området SO om Nykroppagatan endast medför fördelar, bör planen ändras i denna del.
3. Om det bedöms nödvändigt att både förstöra den vegetation som finns NV om Nykroppagatan och dessutom negativt påverka de boendes boendemiljö, måste byggnadernas byggnadshöjd begränsas till en byggnadshöjd som högst motsvarar byggnadshöjden på byggnaderna på fastigheterna Lagnö 2 – 8. Genom att byggnaderna avses att uppföras på höjden av en slänt kommer skadeverkningarna, trots en sänkning av byggnadshöjden, att bli betydande för sistnämnda fastigheter.

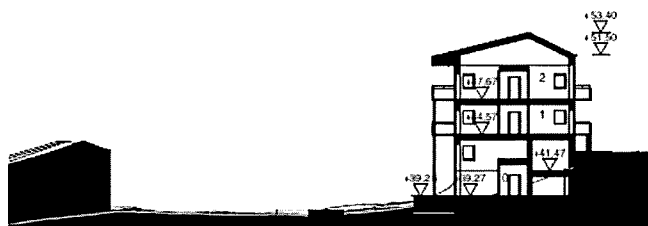
Planförslagets negativa påverkan på befintlig bebyggelse och dess värde

Planförslaget medför betydande negativ påverkan på området och intilliggande bebyggelse i bl a följande avseenden.

Ej acceptabel insyn – misstanke om oegentligt missvisande uppgifter

Som framgår av nedan infogad sektion medför planförslaget att fastigheterna Lagnö 2 – 8 samt, i något mindre utsträckning, Lagnö 9 – 10, drabbas av en ej acceptabel insyn direkt in mot sina gräsmattor, uteplatser, terrasser och övervåningar.

I nedan infogad sektionsritning, som illustrerar ett hus med **två** våningar över souterrängplan, har man, utelämnat referenshöjden på intilliggande radhusbyggnaders taknockar. I det tidigare underlaget presenterades dessa data. Där framgår att radhusensnockhöjd ligger på +44 m. Nockhöjden på byggnaderna, i nedan infogad sektionsritning, anges till 53,4. Detta ger en nivåskillnad på 9,4 m om man kombinerar data från de båda underlagen. Det är anmärkningsvärt att utomordentligt relevanta data utelämnas på detta sätt.

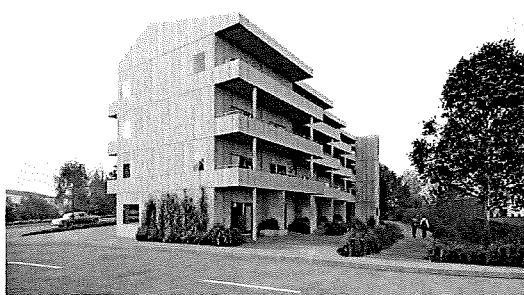

Sektion som visar den västra byggnadens relation till befintlig bebyggelse (Lagnö 5). In Praise of Shadows Arkitektur AB

Det kan konstateras att sektionen ovan visar en byggnad med endast **två** våningsplan över Nykroppagatan. Denna sektion överensstämmer inte med de illustrationsbilder som visar byggnadernas utformning. Av nedan infogade illustrationsbilder framgår att byggnaderna är planerade att utföras i **fyra** våningsplan utöver souterrängplan.

Illustrationsbild för bebyggelse vid kvarter vid Svartlöga och Lagnö sett från Nykroppagatan västerut. In Praise of Shadows Arkitektur AB

Illustrationsbild för bebyggelse vid kvarter Lagnö sett från Värmlandsvägen mot Nykroppagatan. In Praise of Shadows Arkitektur AB

Klagandena kan inte frigöra sig från misstanken att planförfattaren, genom de avvikande uppgifterna, försökt vilseleda de i området boende till tro att förstörelsen av deras boendemiljö skulle bli mindre än den avsedda.

Klagandena hemställer om att planförfattaren noga redovisar planerade byggnaders höjder och avstånd till befintlig bebyggelse, med noggranna måttangivelser, så att det för envar blir möjligt att bedöma skadeverkningarna för de berörda sakägarna.

Klagandena hemställer vidare om att för uppgiften ansvarig myndighet redovisar anledningen till att man i sektionen ovan ritat ett hus med **två** våningsplan över gatumark, trots att illustrationsbilderna visar byggnader med **fyra** våningsplan över gatumark. Det är angeläget att få denna fråga skyndsamt utredd, till undvikande av misstanke om oegentligt handlande från myndighets sida, ledande till utredning och åtgärd genom annan myndighets försorg.

Solstudie

I planförslaget anges att en solstudie utförts. Då denna utgör en nödvändig utredning för klarläggande av de negativa effekterna av planförslaget för befintlig bebyggelse, hemställs att hela solstudien publiceras inom ramen för planförslaget, så att berörda sakägare får möjlighet att avge sina synpunkter därpå.

Cityplanner

Till tidigare planförslag fanns en Cityplanner bifogad. Genom denna gavs möjlighet att bedöma den planerade byggnationens skuggbildning över den befintliga byggnationen. Klagandena hemställer om att planförslaget kompletteras med nämnda Cityplanner.

Minskning av skadeverkningarna

Samtliga fastigheter inom kvarteret Lagnö drabbas av ej önskad insyn, vars effekt dock minskar med avståndet från föreslagen bebyggelse. Genom en flyttning av berörda huskroppar till området SO om Nykroppagatan minskar denna olägenhet.

Vid bibehållen placering måste byggnadernas byggnadshöjd kraftigt minskas för att minska skadeverkningarna i nu berört avseende.

Planens angivna syfte, sid 5

Som syfte med planens anges: "Bostäderna ska utgöra ett kvalitativt tillskott boendemässigt liksom arkitektoniskt. Detaljplanen reglerar karaktärsdrag i gestaltningen för att skapa en ny årsring som ska vara samtida, omsorgsfull och anpassad till omgivningen. Detaljplanen reglerar även bebyggelsens utförande för att skapa goda boende-och stadsmiljöer".

Om ovan beskrivna syfte utgör en övergripande målsättning torde planförfattaren flagrant ha misslyckats uppfylla syftet i förhållande till befintlig bebyggelse. Begreppet "god boendemiljö" kan inte anses förenligt med de konsekvenser förslaget medför för den befintliga radhusbebyggelsen, i form av en total insyn mot förekommande uteplatser från en hög närliggande byggnad, samt belägenhet i skugga under sex månader om året.

Ej acceptabel skuggbildning och färre soltimmar

Som framgick av tidigare publicerad Cityplanner, kommer intilliggande fastigheter att drabbas av ej acceptabel skugga från byggnaderna, med den utformning de givits i planförslaget. Detta medför att, framför allt fastigheterna Lagnö 2 – 8, inte kan nyttjas på avsett vis.

Skuggbildningen och bortfallet av soltimmar under större delen av dygnet, belastande de i en svacka belägna fastigheterna Lagnö 2 - 8, medför ökade hälsorisker för de boende, samt ökad fuktbelastning på gräsmattor och trädgårdar, med risk för uppkomst av mögelbildning och mikrobiell aktivitet på såväl vegetation som byggnadsdelar utförda av organiskt material.

Fastigheterna Lagnö 2 - 8 har ingen naturlig uteplats på husens entrésida, då dessa vetter direkt mot områdets parkeringsplatser, utan är hänvisade till baksidorna som, enligt tidigare bifogad Cityplanner, kommer att ligga i skugga större delen av året, om byggnationen sker enligt plan. Planförfattarens obekräftade uppgift om sol- och skuggförhållandena en dag i mars förändrar inte detta förhållande.

Utredningsbrist

I planförslaget, sid 39 anges: "Förslaget innebär en påtaglig förtätning i redan bebyggd miljö. Påverkan bedöms dock acceptabel och rimlig i en något tätare stadsmiljö". Planförfattaren synes sålunda ha prövat förslagets påverkan på "tätare stadsmiljö". Någon prövning av den negativa påverkan på befintlig småhusbebyggelse kan inte återfinnas, trots massiv kritik mot tidigare avgivet planförslag.

Klagandena bor i radhus med bakgård mot naturområde, inte i en något tätare stadsmiljö. De har framhållit de mycket negativa konsekvenser som planförslaget medför för dem. Det är angeläget att dessa konsekvenser utreds på det sätt som lagstiftaren givit uttryck för i PBL.

Klagandena yrkar att en noggrann solstudie utförs, samt att en aktivering av verktyget Cityplanner görs, så att alla berörda och även de för planen ansvariga, kan ges insikt i de allvarliga konsekvenser planförslaget medför för de i radhus närboende.

Värdeminskning

Planförslaget medför, mot bakgrund av vad ovan anförts, en mycket kraftig värdeminskning på de fastigheter som är närmast belägna den tilltänkta byggnationen. Fastigheterna Lagnö 2 – 8 synes bli särskilt påverkade och kommer, om planförslaget verkställs, att bli näst intill osäljbara. Intresset av att förvärva ett hus i skugga, med oinskränkt insyn från intilliggande hus och med en hög husfasad som enda utsikt från uteplatserna, torde vara högst begränsat.

Denna omständighet, som innebär ett ohemult frångående av ekonomiska värden från befintliga fastighetsägare till förmån för det allmänna, är helt oacceptabel och berörs anmärkningsvärt nog inte i planbeskrivningen, trots att den synes strida mot lagstiftningen i såväl Sverige som EU.

Denna omständighet ter sig särskilt anmärkningsvärd, eftersom skadeverkningarna, utan någon olägenhet i övrigt, skulle kunna minskas genom en flyttning av byggnaderna till andra sidan av Nykroppagatan.

Behov av parkeringsplatser

Redan nu råder brist på parkeringsplatser i området, vilket planförfattaren avser att lösa genom ett "grönt parkeringstal". Innebörden av detta begrepp är okänt för klagandena och måste utvecklas av planförfattaren, så att det för envar blir begripligt hur man tänkt sig att lösa parkeringsfrågan.

Tillkomsten av lägenheter, i den omfattning som föreslås, kommer att medföra stor brist på parkeringsplatser, med olägenhet för alla boende i området. Klagandena ser en uppenbar risk för att obehöriga kommer att parkera på den parkeringsplats som är avsedd för dem.

Klagandena erinrar om att planförfattaren sorterar under förvaltningslagen, som föreskriver att myndigheten, vid kommunikation med allmänheten, skall använda sig av ett för denna

begripligt språk. Begrepp som ”gröna parkeringstal” och ”ekologiska samband” m fl bör därför nog förklaras

Trafikrisk för barn i området

Ersättandet av en gångtunnel med ett övergångsställe medför ökad risk för klagandenas skolbarn, då de dagligen tvingas korsa Nykroppagatan på sin väg till och från skolan.

Teknisk påverkan på befintliga byggnader

Radhusområdet på Värmlandsvägen uppfördes under 1960-talet. Byggnaderna på fastigheterna Lagnö 2 - 8 är grundlagda på lera, medan andra byggnader vilar direkt på berg eller en kombination av lera och berg. Dessa byggnader har redan drabbats av sättningssprickor. Vibrationer fortplantas tydligt genom längan Lagnö 2 – 8, när bussar och tung trafik passerar på Värmlandsvägen.

Det föreligger en uppenbar risk att vibrationer i samband med bergsprängning, markberedning, byggnation och tung byggtrafik kommer att skapa nya sättningar med tillhörande sprickbildning i byggnaderna, samt medföra negativ påverkan på husens befintliga dräneringar och övriga rörledningar i lergrunden, samt att vibrationer, med samma typ av risker fortplantas via berggrunden till övriga fastigheter.

Huslängorna betjänas av originalavloppsrör i gjutjärn från 1960-talet.

Samfällighetsföreningen kommer att ”relina” avloppsrören under våren 2020 och har med anledning därav redan höjt samfällighetsavgiften. Om avloppsrören skadas under kommande byggnation, tvingas samfälligheten att gräva upp och ersätta befintliga, relinade, avloppsrör till en kostnad som naturligtvis kommer att avkrävas skadevållaren, inom ramen för miljöbalkens reglering därom. En byggnation på längre avstånd från befintlig bebyggelse är ägnad att minska nu angivna risker.

Det förutsätts att befintlig byggnation blir föremål för noggranna besiktningar såväl före som efter kommande byggnations utförande, för säkrande av bevis inför kommande ersättningstvister enligt miljöbalken.

Intresseavvägning

Vid detaljplanarbete skall en intresseavvägning mellan allmänna och enskilda intressen göras. Denna intresseavvägning tar sig uttryck i nedan infogade PBL 4:6.

Plan- och Bygglagen, 4:36, utdrag

36 § Detaljplanen ska vara utformad med skälig hänsyn till befintliga bebyggelse-, äganderätts- och fastighetsförhållanden som kan inverka på planens genomförande.

I de delar som planen medför att mark eller annat utrymme eller särskild rätt till mark eller annat utrymme kan komma att tas i anspråk enligt 6 kap. 13 eller 16 § ska planen vara utformad så att de fördelar som kan vinnas med den överväger de olägenheter som planen orsakar enskilda. Lag (2014:900).

Klagandena kan i planförslaget inte finna att man gjort en sådan hänsynsbedömning och intresseavvägning som lagen kräver. Om så hade skett är det uppenbart att planförslaget skulle ha givits en annan utformning.

På sätt ovan anförts medför en flyttning av byggnationen från planerad plats till andra sidan Nykroppagatan, SO därom, att den värdefulla vegetationen NV om Nykroppagatan kan behållas, samt att den negativa påverkan på den befintliga bebyggelsen kraftigt minskar. Den enda negativa påverkan en dylik flyttning medför är, att vegetation med samma bedömningsvärde som genom flyttningen kan räddas, måste offras.

Rättsfall

Svea Hovrätt, Mark- och Miljööverdomstolen, prövade i dom 2016-09-08, Mål nr P 107-16, om i målet aktuell kommun, i ett liknande planärende, hade gjort en korrekt intresseavvägning inom ramen för PBL 4:36. Rättsfallet har i tidigare yttrande tillställts kontoret. Som framgår av rättsfallet gjorde Hovrätten en annan bedömning i frågan än kommunen. Det finns anledning att tro att Hovrätten kommer att göra en liknande bedömning om detta planärende blir föremål för prövning i domstol.

Regeringsformen

Sverige har i sin grundlag ett uttalat skydd för den enskildes egendom i förhållande till det allmänna. Skyddet anges i Regeringsformen 15 § vilken infogas nedan.

Egendomsskydd och allemansrätt

15 § Vars och ens egendom är tryggad genom att ingen kan tvingas avstå sin egendom till det allmänna eller till någon enskild genom expropriation eller något annat sådant förfogande eller tåla att det allmänna inskränker användningen av mark eller byggnad utom när det krävs för att tillgodose angelägna allmänna intressen.

Den som genom expropriation eller något annat sådant förfogande tvingas avstå sin egendom ska vara tillförsäkrad full ersättning för förlusten. Ersättning ska också vara tillförsäkrad den för vilken det allmänna inskränker användningen av mark eller byggnad på sådant sätt att pågående markanvändning inom berörd del av fastigheten avsevärt försvåras eller att skada uppkommer som är betydande i förhållande till värdet på denna del av fastigheten. Ersättningen ska bestämmas enligt grunder som anges i lag.

Vid inskränkningar i användningen av mark eller byggnad som sker av hälsoskydds-, miljöskydds- eller säkerhetsskäl gäller dock vad som följer av lag i fråga om rätt till ersättning.

Alla ska ha tillgång till naturen enligt allemansrätten oberoende av vad som föreskrivits ovan. Lag (2010:1408).

Klagandena gör gällande att planförslaget medför en otillåten inskränkning i användningen av deras egendom, med ovan angiven ekonomisk förlust för den enskilde som följd. De anser att

planförslaget utgör ett flagrant övergrepp på deras i grundlag stadgade rättigheter och kommer därför att vidta alla de åtgärder, inom ramen för svensk rätt, som erfordras för att övergreppet inte ska kunna genomföras.

Denna omständighet blir särskilt framträdande eftersom möjlighet finns för planförfattaren att minska skadeverkningarna genom den föreslagna flyttningen av aktuella huskroppar.

Bedömning enligt EU-rätten

Sverige har som medlemsstat i EU en skyldighet att i sin myndighetsutövning efterkomma nedan infogade regler till skydd för de mänskliga rättigheterna.

Tilläggsprotokoll till konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna

Artikel 1 - Skydd för egendom

Varje fysisk eller juridisk person skall ha rätt till respekt för sin egendom. Ingen får berövas sin egendom annat än i det allmännas intresse och under de förutsättningar som anges i lag och i folkrättens allmänna grundsatser.

Ovanstående bestämmelser inskränker dock inte en stats rätt att genomföra sådan lagstiftning som staten finner nödvändig för att reglera nyttjandet av egendom i överensstämmelse med det allmännas intresse eller för att säkerställa betalning av skatter eller andra pålagor eller av böter och viten.

Klagandena gör gällande att konsekvensen av planförslaget utgör ett brott mot den infogade regleringen och kommer att låta pröva om så är fallet, för det fall en prövning inom ramen för svensk rätt inte ger önskad effekt.

Avslutande sammanfattning

Klagandena anser att olägenheterna av planförslaget för deras vidkommande långt överstiger nyttan för det allmänna. Genom beaktande av klagandenas synpunkter skulle planförslaget kunna bli verklighet och tidsödande överklaganden undvikas.

Klagandena kommer att överklaga ett icke acceptabelt planförslag, inom ramen för såväl svensk rätt som EU-rätt. Det må förmodas att en dylik handläggning blir tidsödande.

Distribution

Då jag befinner mig utomlands t o m den 10 december sänds detta yttrande direkt till Stadsbyggnadskontoret via email.

Samtliga klagande som biträder yttrandet kommer att meddela myndigheten därom, genom egna skrifter, som antingen tillställs myndigheten via email eller snigelpost.

Jag hemställer om en bekräftelse på att detta yttrande kommit Stadsbyggnadskontoret tillhanda samt distribuerats till för handläggningen ansvarig myndighet.

Bangsaen Thailand som ovan

Christer Abrahamsson

Ink. 2021-12-20

Akt. P 8980-21

Aktbil. 8

STOCKHOLMS STAD Kommunstyrelsen Registraturet	
Ink.	2021-12-14
Dnr:	
Till:	

Mark- och miljödomstolen

Genom

Kommunstyrelsen

105 35 Stockholm

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 4INKOM: 2021-12-20
MÅLNR: P 8980-21
AKTBIL: 8**Överklagande**

Härigenom överklagar jag Stockholms kommunfullmäktiges 2021-11-29 nedan infogade planbeslut;

§ 14

Detaljplan för del av fastigheten Hammarö 9 m.fl. vid Nykroppagatan i stadsdelen Farsta (220 bostäder), DP 2013-06730-54

Framställa från stadsbyggnadsnämnden

KS 2019/1945

Beslut

Detaljplan för del av fastigheten Hammarö 9 m.fl. i stadsdelen Farsta (220 bostäder), DP 2013-06730-54, antas.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller detaljplan för del av fastigheten Hammarö 9 m.fl. vid Nykroppagatan i stadsdelen Farsta (220 bostäder), DP 2013-06730-54.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Jag ansluter mig till det överklagande av rubricerade planbeslut som upprättats av advokaten Christer Abrahamsson, som ombud för Markus Abrahamsson och Victoria Sundström Abrahamsson, vilket ingivits till Kommunstyrelsen i Stockholm före 2021-12-28.

Jag hänvisar i allt, såväl avseende såväl yrkandet som åberopade omständigheter härför, till innehållet i nämnda överklagande och yrkar att Mark- och miljödomstolen, efter genomförd syn på platsen, ändrar planbeslutet och beslutar i enlighet med nämnda överklagande.

Jag är lagfaren ägare till fastigheten *Lagnö 6*

Stockholm 2021-12-12

Underskrift

Ann Norin

Namnförtydligande

Underskrift

Clas-Erik Carlsson

Namnförtydligande

Adress:

*Värmlandsvägen 494
12348 Farsta*

Email:

*norin.ann@gmail.com 0769288049
klaserik.carlsson@gmail.com Tfn. 0730928319*

STOCKHOLMS STAD
Kommunstyrelsen
Registraturet
Ink. 2021-12-14
Dnr: _____
Till: _____

NACKA TINGSRÄTT

Ink. 2021-12-20
Akt. P 8980-21
Aktbil. 9

Mark- och miljödomstolen
Genom
Kommunstyrelsen
105 35 Stockholm

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 4

INKOM: 2021-12-20
MÅLNR: P 8980-21
AKTBIL: 9

Överklagande

Härigenom överklagar jag Stockholms kommunfullmäktiges 2021-11-29 nedan infogade planbeslut;

§ 14

Detaljplan för del av fastigheten Hammarö 9 m.fl. vid
Nykroppagatan i stadsdelen Farsta (220 bostäder), DP
2013-06730-54

Framställan från stadsbyggnadsnämnden
KS 2019/1945

Beslut

Detaljplan för del av fastigheten Hammarö 9 m.fl. i
stadsdelen Farsta (220 bostäder), DP 2013-06730-54, antas.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller detaljplan
för del av fastigheten Hammarö 9 m.fl. vid Nykroppagatan i
stadsdelen Farsta (220 bostäder), DP 2013-06730-54.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är
kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att
kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Jag ansluter mig till det överklagande av rubricerade planbeslut som upprättats av advokaten Christer
Abrahamsson, som ombud för Markus Abrahamsson och Victoria Sundström Abrahamsson, vilket
ingivits till Kommunstyrelsen i Stockholm före 2021-12-28.

Jag hänvisar i allt, såväl avseende såväl yrkandet som åberopade omständigheter härför, till innehållet
i nämnda överklagande och yrkar att Mark- och miljödomstolen, efter genomförd syn på platsen,
ändrar planbeslutet och beslutar i enlighet med nämnda överklagande.

Jag är lagfaren ägare till fastigheten Lagnö 7

Stockholm 2021-12-.....

Wictor Börjesson

Underskrift

Wictor Börjesson

Namnförtydligande

S. Lindblom

Underskrift

Sara Lindblom

Namnförtydligande

Adress:

Värmlandsvägen 492
123 48 FARSTA

Email:

Wictor86@hotmail.com Tfn. 0736 293107

STOCKHOLMS STAD
Kommunstyrelsen
Registraturet

Ink. 2021-12-13

Dnr: _____

Till: _____

NACKA TINGSRÄTT

Ink. 2021-12-20

Akt. P 8980-21

Aktbil. 10

Mark- och miljödomstolen
Genom
Kommunstyrelsen
105 35 Stockholm

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 4

INKOM: 2021-12-20
MÅLNR: P 8980-21
AKTBIL: 10

Överklagande

Härigenom överklagar jag Stockholms kommunfullmäktiges 2021-11-29 nedan infogade planbeslut:

§ 14

Detaljplan för del av fastigheten Hammarö 9 m.fl. vid
Nykroppagatan i stadsdelen Farsta (220 bostäder), DP
2013-06730-54
Framställan från stadsbyggnadsnämnden
KS 2019/1945

Beslut

Detaljplan för del av fastigheten Hammarö 9 m.fl. i
stadsdelen Farsta (220 bostäder), DP 2013-06730-54, antas.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller detaljplan
för del av fastigheten Hammarö 9 m.fl. vid Nykroppagatan i
stadsdelen Farsta (220 bostäder), DP 2013-06730-54.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är
kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att
kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Jag ansluter mig till det överklagande av rubricerade planbeslut som upprättats av advokaten Christer
Abrahamsson, som ombud för Markus Abrahamsson och Victoria Sundström Abrahamsson, vilket
ingivits till Kommunstyrelsen i Stockholm före 2021-12-28.

Jag hänvisar i allt, såväl avseende såväl yrkandet som återopade omständigheter härför, till innehållet
i nämnda överklagande och yrkar att Mark- och miljödomstolen, efter genomförd syn på platsen,
ändrar planbeslutet och beslutar i enlighet med nämnda överklagande.

Jag är lagfaren ägare till fastigheten Lagnö 12

Stockholm 2021-12-11

Dan Johansson
Underskrift

Dan Johansson
Namnförtydligande

Rita Uppgård
Underskrift

Rita Uppgård
Namnförtydligande

Adress: Värmlandsv. 482
123 48 Farsta

Email: dannej0238@gmail.com Tfn. 0708-995512

NACKA TINGSRÄTT

Ink. 2021-12-20

Akt. 08980-21

Aktbil. 11

Mark- och miljödomstolen

Genom

Kommunstyrelsen

105 35 Stockholm

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 4

INKOM: 2021-12-20

MÅLNR: P 8980-21

AKTBIL: 11

Överklagande

Härigenom överklagar jag Stockholms kommunfullmäktiges 2021-11-29 nedan infogade planbeslut;

§ 14

Detaljplan för del av fastigheten Hammarö 9 m.fl. vid Nykroppagatan i stadsdelen Farsta (220 bostäder), DP 2013-06730-54

Framställan från stadsbyggnadsnämnden

KS 2019/1945

Beslut

Detaljplan för del av fastigheten Hammarö 9 m.fl. i stadsdelen Farsta (220 bostäder), DP 2013-06730-54, antas.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller detaljplan för del av fastigheten Hammarö 9 m.fl. vid Nykroppagatan i stadsdelen Farsta (220 bostäder), DP 2013-06730-54.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Jag ansluter mig till det överklagande av rubricerade planbeslut som upprättats av advokaten Christer Abrahamsson, som ombud för Markus Abrahamsson och Victoria Sundström Abrahamsson, vilket ingivits till Kommunstyrelsen i Stockholm före 2021-12-28.

Jag hänvisar i allt, såväl avseende såväl yrkandet som åberopade omständigheter härför, till innehållet i nämnda överklagande och yrkar att Mark- och miljödomstolen, efter genomförd syn på platsen, ändrar planbeslutet och beslutar i enlighet med nämnda överklagande.

Jag är lagfaren ägare till fastigheten Stockholm Lagnö 8

Stockholm 2021-12-20

.....
Underskrift

Silver Nylander

Namnförtydligande

.....
Underskrift

Namnförtydligande

Adress:

Värmlandsvägen 490
123 48 Farsta

Email:

SILVER_K83@yahoo.se Tfn. 0735649190

STOCKHOLMS STAD
Kommunstyrelsen
Registraturet

Ink. 2021-12-14

Dnr: _____

Till: _____

NACKA TINGSRÄTT

Ink. 2021-12-20
Akt. P 8980-21
Aktbil. 12

Mark- och miljödomstolen
Genom
Kommunstyrelsen
105 35 Stockholm

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 4

INKOM: 2021-12-20
MÅLNR: P 8980-21
AKTBIL: 12

Överklagande

Häri genom överklagar jag Stockholms kommunfullmäktiges 2021-11-29 nedan infogade planbeslut;

§ 14

Detaljplan för del av fastigheten Hammarö 9 m.fl. vid
Nykroppagatan i stadsdelen Farsta (220 bostäder), DP
2013-06730-54

Framställan från stadsbyggnadsnämnden
KS 2019/1945

Beslut

Detaljplan för del av fastigheten Hammarö 9 m.fl. i
stadsdelen Farsta (220 bostäder), DP 2013-06730-54, antas.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller detaljplan
för del av fastigheten Hammarö 9 m.fl. vid Nykroppagatan i
stadsdelen Farsta (220 bostäder), DP 2013-06730-54.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är
kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att
kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Jag ansluter mig till det överklagande av rubricerade planbeslut som upprättats av advokaten Christer
Abrahamsson, som ombud för Markus Abrahamsson och Victoria Sundström Abrahamsson, vilket
ingivits till Kommunstyrelsen i Stockholm före 2021-12-28.

Jag hänvisar i allt, såväl avseende såväl yrkandet som åberopade omständigheter härför, till innehållet
i nämnda överklagande och yrkar att Mark- och miljödomstolen, efter genomförd syn på platsen,
ändrar planbeslutet och beslutar i enlighet med nämnda överklagande.

Jag är lagfaren ägare till fastigheten Lagnö 5

Stockholm 2021-12-11

Tommy Ödman

Underskrift

Tommy Ödman

Namnförtydligande

Jenny Ödman

Underskrift

JENNY ÖDMAN

Namnförtydligande

Adress:

Värmlandsvägen 496
123 48 Farsta

Email:

Tommy.k.Larsson@gmail.com
Tfn. 0704-534194

STOCKHOLMS STAD
Kommunstyrelsen
Registraturet

Ink. 2021-12-14

Dnr: _____

Till: _____

NACKA TINGSRÄTT

Ink. 2021-12-20

Akt. P 8980-21

Aktbil. 13

Mark- och miljödomstolen

Genom

Kommunstyrelsen

105 35 Stockholm

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 4

INKOM: 2021-12-20
MÅLNR: P 8980-21
AKTBIL: 13

Överklagande

Härigenom överklagar jag Stockholms kommunfullmäktiges 2021-11-29 nedan infogade planbeslut;

§ 14

Detaljplan för del av fastigheten Hammarö 9 m.fl. vid
Nykroppagatan i stadsdelen Farsta (220 bostäder), DP
2013-06730-54

Framställan från stadsbyggnadsnämnden
KS 2019/1945

Beslut

Detaljplan för del av fastigheten Hammarö 9 m.fl. i
stadsdelen Farsta (220 bostäder), DP 2013-06730-54, antas.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller detaljplan
för del av fastigheten Hammarö 9 m.fl. vid Nykroppagatan i
stadsdelen Farsta (220 bostäder), DP 2013-06730-54.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är
kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att
kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Jag ansluter mig till det överklagande av rubricerade planbeslut som upprättats av advokaten Christer
Abrahamsson, som ombud för Markus Abrahamsson och Victoria Sundström Abrahamsson, vilket
ingivits till Kommunstyrelsen i Stockholm före 2021-12-28.

Jag hänvisar i allt, såväl avseende såväl yrkandet som åberopade omständigheter härför, till innehållet
i nämnda överklagande och yrkar att Mark- och miljödomstolen, efter genomförd syn på platsen,
ändrar planbeslutet och beslutar i enlighet med nämnda överklagande.

Jag är lagfaren ägare till fastigheten LAGNÖ 9

Stockholm 2021-12-12

Pelle Ingman

Underskrift

PELLE INGMANSSON

Namnförtydligande

Erika Bassó

Underskrift

Erika Bassó

Namnförtydligande

Adress:

Värmlandsvägen 488

12348 Farsta

Email:

Pelle.ingmansson@gmail.com

Tfn:

0762571858

STOCKHOLMS STAD
Kommunstyrelsen
Registraturet

Ink. 2021-12-15

Önr: _____

Till: _____

Ink. 2021-12-20

Akt. P 8980-21

Aktbil. 15

Mark- och miljödomstolen
Genom
Kommunstyrelsen
105 35 Stockholm

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 4

INKOM: 2021-12-20
MÅLNR: P 8980-21
AKTBIL: 15

Överklagande

Härigenom överklagar jag Stockholms kommunfullmäktiges 2021-11-29 nedan infogade planbeslut;

§ 14

Detaljplan för del av fastigheten Hammarö 9 m.fl. vid
Nykroppagatan i stadsdelen Farsta (220 bostäder), DP
2013-06730-54
Framställd från stadsbyggnadsnämnden
KS 2019/1945

Beslut

Detaljplan för del av fastigheten Hammarö 9 m.fl. i
stadsdelen Farsta (220 bostäder). DP 2013-06730-54, antas.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller detaljplan
för del av fastigheten Hammarö 9 m.fl. vid Nykroppagatan i
stadsdelen Farsta (220 bostäder), DP 2013-06730-54.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är
kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att
kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Jag ansluter mig till det överklagande av rubricerade planbeslut som upprättats av advokaten Christer Abrahamsson, som ombud för Markus Abrahamsson och Victoria Sundström Abrahamsson, vilket ingivits till Kommunstyrelsen i Stockholm före 2021-12-28.

Jag hänvisar i allt, såväl avseende såväl yrkandet som åberopade omständigheter härför, till innehållet i nämnda överklagande och yrkar att Mark- och miljödomstolen, efter genomförd syn på platsen, ändrar planbeslutet och beslutar i enlighet med nämnda överklagande.

Jag är lagfaren ägare till fastigheten Lagmö 11, Farsta

Stockholm 2021-12-14

Underskrift

Namnförtydligande

Underskrift

Namnförtydligande

Adress:

Email:

Värmlandsv. 484
123 48 Farsta
eva.berglund54@gmail.com Tfn. 0732 545435

2021-12-19

Hej,

Angående meddelande om förslag till nya byggrätter längs Nykroppagatan 30
Ärende DP 2013-06730-54.

Att bygga hus framför våra hus kommer att förstöra hela vår boende miljö.
Säger absolut NEJ till detta förslag.

Med vänlig hälsning.

Elisabet Nilsson
Nykroppagatan 30
123 32 Farsta
0760931411

Elisabet Nilsson

Elisabet Nilsson

STOCKHOLMS STAD	
Kommunstyrelsen	
Registraturet	
Ink.	2021-12-22
Dnr:	
Till:	

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 4

INKOM: 2021-12-27
MÅLNR: P 8980-21
AKTBIL: 19

NACKA TINGSRÄTT

Ink 2021-12-27

Akt.....P 8980-21

Aktbil.....19

2021-12-19

Hej,

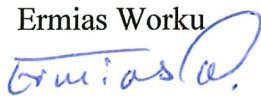
Angående meddelande om föslag till nya byggrätter längs Nykroppagatan 30
Ärende DP 2013-06730-54.

Att bygga hus framför våra hus kommer att förstöra hela vår boende miljö.
Säger absolut NEJ till detta förslag.

Med vänlig hälsning.

Ermias Worku
Nykroppagatan 30
123 32 Farsta
0707302099

Ermias Worku

STOCKHOLMS STAD Kommunstyrelsen Registraturet	
Ink.	2021-12-22
Dnr:	
Till:	

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 4

INKOM: 2021-12-27
MÅLNR: P 8980-21
AKTBIL: 20

NACKA TINGSRÄTT

Ink 2021-12-27
Akt.....P 8980-21
Aktbil...20.....